

ske vist paa et langt større Beløb, men, som vi alle vide, er en hel Del af disse Beløb Genbevillinger fra forrige Aar, og en hel Del vil ogsaa gaa over til Genbevilling næste Aar. Det er noget, der ikke kan undgaa; det har fundet Sted, saa længe jeg har siddet paa Rigsdagen, og saa lang Tid tilbage, jeg har haft noget Kendskab til den Slags Sager. Det gælder ganske særligt om Jernbanevæsenet, idet en hel Del Bevillinger under dette ikke kan udføres i det Aar, paa hvis Finanslov eller Tillægsbevillingslov de ere opførte, men maa genbevilles det næste Aar, og saaledes vil det selvfølgelig ogsaa gaa her. Der er ingen Regering eller Administration, enten den er af den ene eller anden Art, der kan undgaa det. Jeg har noget Haab om, at Erfaringerne fra tidligere Statsregnskaber i nogen Maade skulle gentage sig for indeværende Aar, og jeg er heller ikke uden Haab i den Retning med Hensyn til det her foreliggende Finanslovsforslag.

Det ærede Medlem var inde paa forskellige Betragtninger desangaaende. Han talte noget om Ejendomsskyld, om Formue- og Indkomstskatten og om Toldindtægterne. Han var ikke sikker paa, at Ejendomsskylden vilde stige, saaledes som den er stegen i de senere Aar. Jeg er nu temmelig sikker paa, at Ejendomsskylden — nu skal der jo foretages ny Vurdering — vil blive adskillig højere end ved Vurderingen i 1903—04. Formue- og Indkomstskatten er gaaet jævnt fremad; det er et Vidnesbyrd om stigende Velstand i det hele taget. Og med Hensyn til Toldafgifterne fik vi i Gaar i „Berlingske Tidende“ en Redegørelse for de 11 Maaneder, som ere gaaede af indeværende Aar. Paa selve den Toldlov, vi vedtog i Fjor, var der en Indtægtsnedgang af 7 à 8 Mill. Kr., hvoraf en Del skulde dækkes ved en Arveafgift, en anden ved en forhøjet Spiritusbeskatning, saaledes at der blev en udækket Nedgang af 2—3 Mill. Kr. tilbage. Det Resultat, der foreligger i „Berlingske Tidende“, viser, at der paa Spiritusafgift, Ølskat og Toldafgift i Stedet for en Nedgang er en Opgang af 1,2—1,3 Mill. Kr. Paa selve Toldafgifterne er der kun en Nedgang af 141,000 Kr. Ganske vist skal jeg erkende, at den gamle Toldlov var gældende i de 9 første Maaneder af indeværende Finansaar. Men naar der kan foreligge et saadant Resultat den sidste Februar 1909, er det et Vidnesbyrd om, at Toldafgifterne, og hvad dermed staar i Forbindelse, Spiritusafgift og Ølskat, ere i

betydelig Stigning ogsaa i indeværende Aar. Resultatet er langt gunstigere, end jeg havde turdet haabe og vente. Det er f. Eks. 3 Mill. Kr. højere end for de tilsvarende 11 Maaneder for 1906—07. Der er derfor ingen Grund til at vente, at Toldindtægterne skulle gaa nedad; jeg tror, at de ville gaa opad. Trods den vedtagne store Nedsættelse af Toldindtægterne viser Nedgangen sig dog at være saa temmelig umærkelig.

Det ærede Medlem var inde paa en Opgørelse af Status siden Systemskiftet. Jeg skal følge det ærede Medlem i hans Betragtninger og anføre adskillige Kendsgerninger i saa Henseende. Jeg har for Resten delvis været inde derpaa tidligere, men efter det ærede Medlems Bemærkninger er der Grund for mig til at komme ind derpaa igen i Dag.

Ved Systemskiftet 1901 var Statskassen tom, det er bekendt for os alle. Der var endogsaa en Tid, da man maatte laane 5 Mill. Kr. i Nationalbanken for at holde Maskineriet i Gang. Og for i det hele at faa Maskineriet til at virke var man nødt til at laane 30 Mill. Kr. straks det første Aar efter Systemskiftet. Deraf gik de 10 Millioner til at dække Udgifterne paa det løbende Budget, som var vedtaget under det forrige Ministerium — det var altsaa ikke noget, Systemskiftet havde paa sin Samvittighed. De øvrige 20 Millioner gik ind i Kassebeholdningen, og naar vi medregne Beholdningerne i alle de forskellige Kasser, som var rundt omkring i Landet, og et Par Millioner, som stod i Nationalbanken og Privatbanken, komme vi til et Beløb af 30 Millioner, som var Kassebeholdningen den 31. Marts 1902.

Samtidig stod man imidlertid overfor Reformer og Byggeføretagender i et Omfang som aldrig før. Jeg erindrer, at i Aarene 1867—70 var der en ret frugtbar Lovgivningsperiode. Men som vi alle vide, var der siden den Tid ikke nogen særlig Grøde i Lovgivningsarbejdet, det satte ikke særlig Frugt i de følgende 30 Aar. Der var derfor nu stærk Trang til Reformer baade i den ene og den anden Retning, og ogsaa mange Byggeføretagender, som havde staaet paa Dagsordenen i flere Aar, krævede deres Løsning. Jeg kan ikke mindes nogen Tid i hele min Rigsdagsperiode, hvor vi have staaet overfor en saa stor Masse uløste Opgaver, som vi gjorde ved Systemskiftet i 1901. Vi have nu, som jeg bemærkede, faaet en Mængde af disse Reformer og af disse Byggeføretagender løst. Jeg vil særlig minde om de to